

UNIUNEA PROFESIILOR LIBERALE DIN ROMÂNIA

INFORMARE

cu privire la acțiuni întreprinse de asociații de profesii liberale din
Uniunea Europeană în ultima perioadă

1. Consiliul European al Profesiilor Liberele-CEPLIS a participat la audierea experților Comitetului Economic și Social European cu privire la “Dezvoltarea Inteligenței Artificiale în cadrul microîntreprinderilor și întreprinderilor mici și mijlocii europene”

La data de 9 noiembrie 2021, Comitetul Economic și Social European a organizat o audiere a experților în contextul Opiniei INT/945 cu privire la “Dezvoltarea Inteligenței Artificiale în microîntreprinderile, întreprinderile mici și mijlocii”.

Obiectivul principal al opiniei este acela de a propune măsuri concrete care pot fi ușor de implementat cu scopul de a evita ca microîntreprinderile mici și mijlocii din Uniunea Europeană să “rămână în spate” de la tranziția către Inteligența Artificială.

Principalele aspecte care se impun se referă la:

- folosirea noilor tehnologii pentru oferirea de produse și servicii inovative și întărirea capacității Europei de a investi în inovații disruptive;
- crearea unor legături mai strânse în domeniul Inteligenței Artificiale între universități și administrația publică, pe de o parte și afaceri, în special întreprinderi mici și mijlocii și microîntreprinderi pe de altă parte;
- sprijinirea microîntreprinderilor și întreprinderilor mici și mijlocii, recrutarea și asigurarea dezvoltării aptitudinilor angajaților lor pentru a face față sarcinilor tehnologice impuse de Inteligența Artificială;
- facilitarea accesului la fondurile europene.

La audiere, din partea Consiliului European al Profesiilor Liberele a participat Directorul General, Prof. dr. THEODOROS KOUTROUBAS. După o introducere a Doamnei GODAED-ARGENTI, Raportorul Comitetului Economic și Social European al opiniei referitoare la “Dezvoltarea Inteligenței Artificiale” în cadrul microîntreprinderilor și întreprinderilor mici și mijlocii, reprezentantul CEPLIS a explicat că platformele online au revoluționat piețele de afaceri ale profesiilor

liberale. Acestea au constatat că afacerile sunt dirijate de jucători economici noi, care nu au trecut prin aceleași canale de pregătire și care au dezvoltat cu succes noi căi de a furniza servicii profesionale. Ei au schimbat nu numai relațiile cu pacienții și clienții, dar au realizat, de asemenea, lanțuri de producție (prioritizarea resurselor și noi combinații de resurse) în cadrul afacerilor profesioniștilor liberali și relațiilor interprofesionale ale acestora.

Acele profesii liberale, al căror mediu a rămas mai mult sau mai puțin reglementat, au trebuit să se ocupe cu ecosistemul de afaceri ale cărui reguli s-au bazat pe o inovație deschisă și a cărei abordare integrată în dinamica inovării nu a încorporat coduri de conduită etică și o relație unică care susține în mod obișnuit serviciile profesionale.

Reprezentantul CEPLIS a evidențiat faptul că în noul context, acele profesii ale căror afaceri au fost obiectul unor reglementări reduse au trebuit să se reorganizeze ca să poată supraviețui prin dezvoltarea unui proces orientat către o rapidă reînnoire a calificărilor pentru a putea face față schimbărilor din mediul înconjurător. Prof. dr. THEODOROS KOUTROUBAS a explicat faptul că profesiile liberale au trebuit să dobândească abilitatea de a se integra, construi și reconsidera seturile de calificări interne și externe, să perfecționeze pregătirea pentru a putea răspunde la schimbări și implementa procesul inovării deschise. Pentru a edifica un mediu în care afacerile profesionale și platformele să interacționeze unele cu altele în interesul consumatorilor, clienților, pacienților și societății în general, o Cartă Europeană ar putea, în mod special, contribui la protejarea datelor, transparența platformelor, independența profesională, concurența corectă, securitatea spațiului digital și Inteligența Artificială.

RUDOLF KOLBE, Vicepreședinte al Grupului III-al Diversității Europene din cadrul Comitetului Economic și Social European și Președinte de Onoare al CEPLIS a ridicat problema a "sărăciei digitale" care afectează în mod deosebit afacerile foarte mici și profesioniștii liberali care activează în mediul rural care au o slabă acoperire a internetului.

2. Comitetul Economic și Social European și-a publicat sugestiile pe platforma Conferinței privind viitorul Europei

Recent, Consiliul European al Profesiilor Liberale-CEPLIS a primit de la Președintele Comitetului Economic și Social European informația conform căreia acest organism european a publicat un număr de cinci sugestii pe platforma Conferinței privind viitorul Europei.

Sugestiile în cauză sunt bazate pe rezoluția Comitetului Economic și Social European intitulată “O nouă narațiune pentru Europa” și face referire la un număr de probleme importante cu care Uniunea Europeană se confruntă în prezent, astfel:

- Redresarea sustenabilă și post COVID a economiei;
- Tranzițiile verzi și digitale;
- O nouă narațiune pentru Europa;
- Implementarea propunerilor cetățenilor după Conferința “Societatea civilă în scaunul de conducere al Uniunii Europene”.

După cum se cunoaște, Conferința privind viitorul Europei a fost lansată de către Comisia Europeană și Parlamentul European cu scopul de a contribui la elaborarea politicii pe termen lung a Uniunii Europene și a reformelor care trebuie implementate privind politicile și instituțiile.

Se intenționează ca această Conferință să implice cetățenii, inclusiv un rol semnificativ pentru tineri, societatea civilă și instituțiile europene ca parteneri egali pentru cel puțin o perioadă de doi ani. Platforma digitală multilingvistică a Conferinței a fost lansată în luna aprilie 2021.

CEPLIS a postat deja sugestiile sale pe platforma digitală.

3. Programul de lucru al Comisiei Europene pe anul 2022

La data de 19 octombrie 2021, Comisia Europeană a adoptat Programul său de lucru pentru anul 2022 care-și propune să reconstruiască Europa după pandemia de COVID 19, să accelereze tranzițiile verzi și digitale și să edifice o societate mai corectă și mai rezistentă.

Strategia politică a Comisiei este aceea de a stabili o direcție pentru Europa care să conducă cu succes la realizarea neutralității climatice în anii 2050, prefigurând viitorul nostru digital, întărind economia de piață, construind o Uniune a prosperității și făcând Europa mai puternică pe plan internațional. Comisia Europeană va întreprinde măsuri care să facă față provocărilor și să construiască o bază a unui viitor mai bun pentru toți europenii. Programul de lucru stabilește o acțiune dirijată conform ambițiilor Comisiei Europene la începutul mandatului său și care să conducă spre o redresare durabilă a Uniunii.

Totodată, Comisia Europeană va acorda o atenție deosebită propunerilor legislative menite să asigure implementarea rapidă a acelor șase obiective ambițioase ale sale și anume:

- Pactul Verde European;
- O Europă potrivită pentru Era digitală;
- O economie care lucrează pentru oameni;

- O Europă mai puternică în lume;
- Promovarea modului de viață european;
- Un nou impuls pentru democrația europeană.

4. Importanța sistemică a organizațiilor profesionale pentru societatea civilă

La data de 20 octombrie 2021, RUDOLF KOLBE, Vicepreședinte al Grupului Diversității Europene din cadrul Comitetului Economic și Social European, Președinte al Federației Profesiilor Liberale din Austria și Președinte de Onoare al Consiliului European al Profesiilor Liberale-CEPLIS a publicat un articol interesant în Buletinul Grupului pe care îl conduce dedicat situației asociațiilor și viața asociativă în Europa.

Pandemia a arătat în mod clar faptul că asigurarea nevoilor de bază ale cetățenilor europeni este extrem de importantă mai ales în perioada de criză.

Profesiile liberale joacă un rol deosebit de important în această ecuație-pornind de la doctori care furnizează servicii medicale și până la inginerii care gestionează infrastructura tehnică trecând pe la consultanții fiscali, avocați, terapeuți și asistenți sociali care se ocupă de consecințele economice, juridice și psihologice ale crizei. Faptul că importanța sistemică a profesiilor liberale a devenit în mod clar vizibilă în perioada crizei a stimulat, de asemenea, în mare măsură, rolul organizațiilor profesionale. Asociațiile medicale din Europa au lucrat împreună cu guvernele la dezvoltarea strategiilor menite să gestioneze pandemia din perspectiva medicală și să asigure accesul la servicii medicale de calitate în permanență. Alte asociații profesionale au furnizat, de exemplu, un know-how extins cu privire la implementarea schemelor de sprijin al antreprenorilor și muncitorilor în perioada crizei, precum și adaptarea infrastructurii.

Toate acestea arată de ce este așa de important ca profesiile liberale să fie recunoscute ca parteneri sociali egali, pe baze permanente, indiferent de situațiile provocate de criză și **să le acorde**, având în vedere calificarea înaltă a profesioniștilor liberali care activează în diverse domenii, o importanță mai mare în societate în interes public.

Cele mai bune practici ar trebui selectate din momentele pozitive care au apărut în ultimii doi ani cu privire la poziționarea organizațiilor profesionale. Ca parteneri sociali, organizațiile profesionale pot dezvolta o expertiză extinsă a membrilor lor în cadrul proceselor sociale și să le ajute să se perfecționeze.

Ei pot asigura accesul la serviciile care se adresează nevoilor de bază ale cetățenilor europeni și să ajute la garantarea înaltei calități a acestor servicii, inclusiv dezvoltarea proceselor sociale viitoare. Profesiile liberale trebuie să

acționeze pentru a se asigura că aceste resurse valoroase sunt de fapt utilizate de către guvernare.

5. Comisia Europeană a analizat împreună cu Consiliul European al Profesii Libere-CEPLIS o evaluare care confirmă faptul că definiția întreprinderilor mici și mijlocii a Comisiei Europene este aplicabilă vastei majorități a acestei categorii de întreprinderi

Conform Comisiei Europene, întreprinderile mici și mijlocii reprezintă 99% din totalitatea afacerilor din Uniunea Europeană.

Prin urmare, definiția întreprinderilor mici și mijlocii este importantă pentru accesul la finanțare și programele de sprijin ale Uniunii Europene destinate special acestor întreprinderi. Comisia Europeană definește întreprinderile mici și mijlocii în cadrul Recomandării 2003/361.

Principalii factori care stabilesc dacă o întreprindere este sau nu întreprindere mică și mijlocie sunt:

- efectivul de personal
- cifra de afaceri din totalul bilanțului.

O întreprindere care beneficiază de statutul de întreprindere mică sau mijlocie poate beneficia de o facilitare a accesului la afacerile din Uniunea Europeană, precum și alte tipuri de finanțare și măsuri de sprijin în timp ce adesea permite mai puține proceduri administrative împovărătoare.

Raportul de evaluare permite menținerea definiției curente a întreprinderilor mici și mijlocii după cum continuă să prevadă un cadru stabil care să nu descurajeze întreprinderile mici și mijlocii să se dezvolte. Aceasta confirmă, de asemenea, că definiția reflectă circumstanțele economice curente și este foarte potrivit ca instituția europeană să sprijine întreprinderile mici și mijlocii, precum și promovarea unor obiective de politică economică mai largi.

Definiția actuală asigură o bază solidă pentru marea majoritate a companiilor din Uniunea Europeană și este o opinie preferată a celei mai mari părți a întreprinderilor mici și mijlocii. Se așteaptă ca instituția europeană să lucreze pe mai multe direcții de aplicare a regulilor definiției adaptate audienței (companii și autorități de management) și să acționeze prin intermediul analizelor companiilor prea mari ca să se potrivească definiției, dar care nu sunt considerate întreprinderi mari. Mai mult, un studiu extern va evalua provocările specifice acestor companii, odată ce ele devin prea mari pentru faza întreprinderilor mici și mijlocii.

Studiul va identifica nevoile lor și va examina dacă acestea sunt deja afectate de măsurile de politică generală luând în calcul sprijinul existent în zone precum finanțare prin capitaluri proprii.

6. Membrii Comitetului Economic și Social European au analizat problemele legate de Inteligența Artificială și Valorile Reale

Recent, Comitetul Economic și Social European a analizat în sesiune plenară împreună cu expertul JAYANT NARYAN, șef de proiect al Centrului pentru patru revoluții industriale al Forumului Economic Mondial, aspecte privind Inteligența Artificială și Valorile Reale. Centrul de mai sus se concentrează pe tehnologiile noi și cele care sunt în curs de apariție cum ar fi Inteligența Artificială și guvernanta sa. Președintele de Onoare al Consiliului European al Profesiilor Liberale-CEPLIS, RUDOLF KOLBE a contribuit în mod activ la această dezbatere.

Expertul JAYANT NARYAN a vorbit despre guvernanta Inteligenței Artificiale și despre Actul Uniunii Europene privind Inteligența Artificială, exprimând punctul său de vedere cu privire la disponibilitatea noilor tehnologii pentru fiecare individ, precum și impactul Inteligenței Artificiale asupra cetățenilor și societății civile.

În prezentarea sa s-a referit la un număr de trei rapoarte ale Comitetului Economic și Social European și anume:

- Obiectivele digitale ale Uniunii Europene în anul 2030;
- Oportunitățile economice și sociale ale digitalizării;
- Digitalizarea pentru toți.

Președintele RUDOLF KOLBE a subliniat importanța includerii expunerii pe care a prezentat-o ca fiind un factor central în toate cele trei opinii realizate.

El a evidențiat faptul că este necesar ca toate componentele populației să fie incluse în schimbările digitale de vreme ce aceasta este singura cale pentru un succes ulterior. Noua revoluție industrială trebuie să fie însoțită de o strategie de monitorizare a poluării electromagnetice. Totodată, el s-a referit la posibilele efecte ale noilor tehnologii asupra sănătății, precum și a importanței principiilor etice atunci când vine vorba de Inteligența Artificială. Ca urmare, atât cetățenii, cât și companiile au nevoie de un cadru legal.

7. Comisia Europeană solicită unui număr de 18 state membre să consolideze Piața Unică a Uniunii Europene pentru profesiile liberale

În data de 2 decembrie 2021, Comisia Europeană a inițiat o acțiune legală împotriva unui număr de 18 state membre pentru că nu au asigurat o implementare corectă a regulilor Uniunii Europene cu privire la evaluarea proporționalității noii reglementări a profesiilor liberale.

După ce a evaluat în detaliu măsurile naționale de transpunere, Comisia a constatat că diverse cerințe nu au fost implementate în mod corect de unele state membre și există riscul ca Directiva să nu intre efectiv în practică.

Directiva privind Testul de proporționalitate înainte de adoptarea unei noi reglementări în ceea ce privește profesiile liberale din anul 2018 cere statelor membre să se asigure că orice reglementare pe care o introduc este necesară și echilibrată.

Directiva prevede un set de criterii pentru a preveni o împovărare inutilă a regulilor naționale ceea ce poate reprezenta o dificultate pentru candidații calificați să accedă sau să exercite o gamă largă de profesii în alte state membre.

Comisia Europeană a decis să inițieze proceduri de infringement împotriva Austriei, Bulgariei, Croației, Republicii Cehe, Danemarcei, Finlandei, Franței, Germaniei, Greciei, Ungariei, Lituaniei, Țărilor de Jos, Poloniei, Portugaliei, **României**, Slovaciei, Sloveniei și Suediei.

Potrivit Comisiei Europene, lipsa unei implementări corecte a regulilor Uniunii Europene privind testele de proporționalitate poate dezavantaja în ultimă instanță pe consumatori prin existența unor prețuri excesive prin subminarea dezvoltării serviciilor inovative sau chiar printr-un acces insuficient la serviciile importante.

Directiva reprezintă, de asemenea, un instrument puternic pentru facilitarea accesului sau exercitării activităților reglementate de către profesioniști în spațiul Uniunii Europene.

Acțiunea inițiată are drept scop acela de a asigura o implementare corectă care va ajuta la prevenirea sau demontarea barierelor disproporționate în Piața Unică, în linie cu obiectivele Planului de Consolidare a Pieței Unice a Uniunii Europene.

Comisia Europeană a subliniat faptul că problema de mai sus afectează mulți europeni: circa 50 milioane de oameni, adică 22% din forța de muncă europeană lucrează în cadrul profesiilor liberale pentru care accesul este restricționat pentru aceia care dețin calificări specifice ori pentru cei care utilizează un titlu specific ce este protejat, de exemplu avocații sau farmaciștii.

Cele mai semnificative probleme identificate de către Comisia Europeană se referă la:- incapacitatea de a captura suficient toate tipurile de reglementări precum sunt cele adoptate de către asociațiile profesionale;

- incapacitatea de a transpune cu acuratețe criteriile testului de proporționalitate cum este nevoia de a asigura necesitatea unei reglementări noi având în vedere alte reguli deja în vigoare;

- incapacitatea de a asigura garanțiile procedurale necesare precum obiectivitatea evaluărilor, mecanismele de monitorizare efective ex-post și informarea și implicarea părților interesate.

Toate statele membre interesate au la dispoziție două luni pentru a răspunde argumentelor ridicate de către Comisie. În caz contrar, Comisia Europeană poate decide să le transmită o opinie motivată. Chiar dacă Comisia Europeană a ajuns la o concluzia că progresul a fost foarte limitat de la adoptarea primului set de recomandări în anul 2017, unele state au introdus reforme utile printre care:

- Polonia a abolit tarifele minime pe care agenții de patente erau obligați să le aplice consumatorilor;
- Belgia a reformat profesia de contabil prin deschiderea acordată investitorilor din afara profesiei pentru ca firmele de contabilitate să fie capabile să atragă mai ușor finanțare;
- Croatia a abandonat planul de a impune contabililor obligația de a obține o licență bazată pe un set de calificări predefinit.

8. Actul privind Piața Digitală a fost aprobat de către Parlamentul European

În data de 23 noiembrie 2021, Comitetul pentru Piața Internă și Protecția Consumatorului (IMCO) al Parlamentului European a aprobat Actul privind Piața Digitală cu o mare majoritate. După lungi discuții, negocieri și compromisuri, actul legislativ a fost în cele din urmă aprobat și va fi votat în sesiune plenară în luna decembrie 2021.

Actul privind Piața Digitală are ca scop să impună obligații specifice pe platformele digitale. Aceste obligații vor fi aplicate ex-ante în loc de ex-post, ceea ce este o practică uzuală în materie de concurență.

Regulile de concurență actuale nu sunt suficiente. Ele permit gigantilor digitali să exploateze pe deplin puterea lor de piață și să impună regulile lor proprii pe piață. Actul privind Piețele Digitale va interzice practicile neloiale.

9. Întreprinderile mici și mijlocii se tem de reformele “prea rapide” ale Uniunii Europene

Angajatorii europeni au criticat ceea ce ei consideră drept “reforme prea rapide în detrimentul întreprinderilor mici și mijlocii”. Pachetul de reformă pe care Comisia Europeană îl implementează în cadrul Pactului Verde va impulsiona unele întreprinderi mici și mijlocii, cum sunt cele active în izolare, dar va afecta în mod serios alte astfel de întreprinderi. Lobiștii din domeniul afacerilor acuză Comisia Europeană că adoptă reforme fără a lua în mod suficient în calcul realitatea întreprinderilor mici și mijlocii.

Uniunea Europeană implementează de fapt noi reforme cu scopul de a reconcilia economia cu planeta (în sens global) printr-o succesiune continuă de propuneri legislative. În acest sens, sunt de menționat unele planuri de accelerare a unor acțiuni în ceea ce privește clima pe parcursul verii ori de a interzice importul de alimente legate de defrișări. Business Europe, organizația umbrelă a asociațiilor angajatorilor a criticat Comisia Europeană pentru că acționează prea rapid și nu suficient în profunzime. Acest lucru se reflectă în numărul crescând de cerințe din partea instituțiilor europene pentru ca companiile să raporteze performanțele lor în ceea ce privește mediul, iar aceste cereri noi nu sunt suficient studiate.

Fără a răspunde direct criticilor venind din partea întreprinderilor mici și mijlocii, Comisia Europeană a dat asigurări că toate aceste propuneri legislative fac parte din pachetul “Fit for 55”, care este însoțit de studii de impact pertinente privind economia în ansamblul său și de asemenea și pentru întreprinderile mici și mijlocii.

10. Recunoașterea calificărilor profesionale trebuie să constituie o prioritate

Recent, TheCityUK, un organism din domeniul industriei reprezentând Marea Britanie, bazat pe servicii financiare și profesionale a relevat importanța recunoașterii calificărilor profesionale astfel încât avocații să poată să-și exercite profesia în străinătate. Așa după cum se explică în ziarul “The Law Society“(Societatea de Drept) există pericolul ca Londra să-și piardă poziția de a doua cea mai mare piață de avocatură din lume. În prezent, câteva orașe precum Hong Kong și Singapore sunt la același nivel sau chiar peste. Organismul de mai sus și-a exprimat nevoia pentru un nou sistem de lucru mai flexibil, în contextul în care personalul internațional poate fi transferat până la șase luni fără viză de la angajatorii lor din țara de origine. Ca urmare, guvernul britanic ar trebui să securizeze recunoașterea internațională a calificărilor din Marea Britanie.

TheCityUK a elaborat o strategie de lucru împreună cu 60 de grupuri de servicii financiare care ar ajuta Marea Britanie “să recâștige statutul de centru financiar de top în termen de cinci ani“. În prezent, guvernul britanic este angajat într-o serie de negocieri financiare în scopul deschiderii de noi piețe pentru avocații britanici.

Un acord de parteneriat îmbunătățit cu India a fost anunțat în vara acestui an, care are ca scop înlăturarea barierelor din sectorul serviciilor juridice din India, care împiedică avocații din Marea Britanie de a practica în domeniul dreptului internațional în această țară.

Astfel de acorduri pot permite în mod automat avocaților din Marea Britanie să-și exercite profesia în alte țări. În cazul în care astfel de acorduri nu vor putea fi încheiate, se va elabora un cadru și un grafic de discuții între Marea Britanie și

guvernele/asociațiile profesionale din alte țări pentru a agreea aranjamentele privind recunoașterea calificărilor profesionale.

11. Noi reguli privind Cardul Albastru al Uniunii Europene pentru străini calificați care să lucreze în spațiul european

În data de 15 septembrie 2021, Parlamentul European a aprobat reforma sistemului Cardului Albastru pentru a facilita angajarea muncitorilor de înaltă calificare provenind din afara Uniunii Europene. Conform statisticilor în anul 2016, în Uniunea Europeană erau 330 milioane de angajați, iar în anul 2070 vor fi 292 milioane. Cardul Albastru conferă muncitorilor cu o înaltă calificare din afara Uniunii Europene dreptul de a trăi și lucra în țările Uniunii Europene cu excepția Danemarcei și Irlandei. Deținătorii Cardului Albastru vor putea să se mute mai ușor într-o altă țară a Uniunii Europene la un an după ce au lucrat în țara în care s-au stabilit prima dată împreună cu familiile.

Directiva revizuită prevede criterii mai flexibile ale condițiilor de intrare și rezidență, inclusiv un prag mai scăzut pentru salariul minim pe care aplicanții trebuie să-l câștige pentru a se putea califica.